

15.10.2024

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Valtiovarainministeriön kirjallinen lausunto sivistysvaliokunnalle opintotukilain ja yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta (HE 160/2024 vp)

Esityksessä toimeenpannaan hallituksen päätös palauttaa opiskelijat yleisestä asumistuesta opintotuen asumislisän piiriin 1.8.2025. Vuosia 2025-2028 koskevan julkisen talouden suunnitelmassa uudistuksen säästötavoite on 57 milj. euroa vuoteen 2028 mennessä.

Esityksen mukaan muut kuin lasta huoltavat opiskelijat siirretään yleisestä asumistuesta 1.8.2025 opintotuen asumislisän piiriin. Opintotuen asumislisään ovat oikeutettuja opiskelijat, joka asuvat vuokra- tai asumisoikeusasunnossa. Asumislisän määrä on enintään 80 % kuukausikohtaisista ja kuntaryhmittäin määräytyvistä enimmäisasumismenoista. Valtiovarainministeriö toteaa, että Kelan arvioiden mukaan ehdotetuilla asumislisän enimmäistasoilla saavutetaan tavoiteltu säästö vuonna 2028.

Esityksen mukaan enimmäisasumismenojen rajat vaihtelevat kuntaryhmittäin, samoin kuin yleisessä asumistuessa. Tähän on päädytty, koska asumiskustannuksissa on alueellisia eroja. Kuntaryhmittäiset enimmäisasumismenojen rajat on kuitenkin asetettu niin, että säästötavoitteen arvioidaan toteutuvan.

Valtiovarainministeriö toteaa, että ennen kuin opiskelijat siirrettiin yleisen asumislisän piiriin vuonna 2017, opiskelijoiden asumista tuettiin opintotuen asumislisän kautta. Asumislisän enimmäismäärä oli kiinteä summa eikä asuinkunnalla ollut vaikutusta. Esityksen kuntaryhmittäin vaihtelevat rajat monimutkaistavat hieman järjestelmää aikaisemmasta.

Valtiovarainministeriö katsoo, että esitettävän muutoksen vaikutuksia valtiontalouteen ja opiskelijoiden asumiseen on syytä seurata tarkasti.

Hallituksen esityksen vaikutukset valtion talousarvioesitykseen

Vuoden 2025 talousarvioesitys sisältää esittävän muutoksen vaikutukset opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla.

Opintotuen momentti 29.70.55 (*Opintoraha ja asumislisä*) sisältää 161 milj. euron määrärahalisäyksen opintotuen asumislisään. Lisäys johtuu muiden kuin lasta huoltavien opiskelijoiden siirtymisestä opintotuen asumislisän piiriin 1.8.2025 lähtien.

Momentti 33.10.54 (*Asumistuki*) sisältä 182 milj. euron määrärahavähennyksen johtuen opiskelijoiden poistamisesta yleisen asumislisän piiristä 1.8.2025 lähtien. Lisäksi momentilla 33.10.57 (*Perustoimeentulotuki*) on 2,7 milj. euron määrärahalisäys, jolla varaudutaan mahdolliseen opiskelijoiden toimeentulotuen käytön lisääntymiseen.

Sanna Nieminen
Budjettineuvos